

PSORIAZ KASALIGINING BOLALARDA KECHISHINING O'ZIGA XOSLIGI

**Qayumova Xurshida
Rustam qizi**

*Guliston Davlat universiteti Tibbiyot fakulteti
klinik fanlar kafedrasi stajor o'qituvchisi*

Annotatsiya

Psoriaz, surunkali yallig'lanishli teri kasalligi, bolalarda kattalarnikidan farqli o'laroq, tashxis, davolash va davolashda o'ziga xos qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Ushbu ilmiy maqolada bolalarda Psoriaz kasalligi kursining o'ziga xos xususiyatlari, jumladan, klinik xususiyatlari, qo'shma kasalliklar, psixososyal ta'sir va davolash masalalari chuqur o'rganiladi. Bolalar Psoriaz kasalligining o'ziga xos xususiyatlarini ochib berish orqali ushbu sharh ushbu dermatologik kasallikdan aziyat chekadigan bolalarni tushunishni yaxshilash va parvarish qilishni optimallashtirishga qaratilgan.

Kalit so'zlar:

Psoriaz, bolalar, bolalar dermatologiyasi, klinik xususiyatlari, qo'shma kasalliklar, psixososyal ta'sir, davolash mulohazalari.

Kirish:

Psoriaz, terining yallig'lanishi va keratinotsitlarning g'ayritabiiy proliferatsiyasi bilan tavsiflangan murakkab immunitetli kasallik, bolalarda aniq kursga ega bo'lishi mumkin. Pediatrik bemorlarda Psoriaz kasalligining boshlanishi, klinik ko'rinishi va ta'siri kattalarnikidan farq qiladi, bu esa tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar uchun muayyan qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Ushbu maqolada bolalarda Psoriaz kasalligi kursining o'ziga xos xususiyatlari ko'rib chiqiladi, asosiy klinik xususiyatlar, ular bilan bog'liq kasalliklar va pediatrik populyatsiyaga moslashtirilgan davolash strategiyalari yoritiladi.

Bolalarda psoriazning klinik xususiyatlari:

1. Erta boshlangan: Psoriaz har qanday yoshda, jumladan, go'daklik va erta bolalik davridagi bolalarda namoyon bo'lishi mumkin. Boshlanish yoshi kasallikning og'irligiga, lezyonlarning tarqalishiga va Psoriaz kasalligi bo'lgan bolalarda davolanishga javob berishiga ta'sir qilishi mumkin.

2. Blyashka taqsimoti: Kattalar ko'pincha ekstensor yuzalar va bosh terisida blyashkalarni ko'rsatsa, psoriazli bolalar odatda egiluvchan joylarda, yuz va bosh terisida jarohatlar bilan namoyon bo'ladi. Pediatrik Psoriaz kasalligida ushbu noyob tarqalish modeli kasallikni boshqarish va davolashni tanlashga ta'sir qilishi mumkin.

3. Guttat psoriazining tarqalishi: Kichik, tomchisimon lezyonlar bilan xarakterlanadigan guttat psoriazi kattalarga qaraganda bolalarda ko'proq tarqalgan. Streptokokk infeksiyalari bilan bog'liqligi va o'tkir alevlenme ehtimoli guttat psoriazini bolalarda Psoriaz kasalligi kursining o'ziga xos xususiyatiga aylantiradi.

Birgalikda kasalliklar va psixo-ijtimoiy ta'sir:

1. Atoimmun sharoitlar bilan bog'liqlik: Psoriazli bolalarda psoriatik artrit, yallig'lanishli ichak kasalligi va uveit kabi otoimmün kasalliklarni rivojlanish xavfi ortadi. Bolalarda Psoriaz kasalligini davolashda qo'shimcha kasalliklarni diqqat bilan kuzatib borish muhimdir.

2. Psixoijtimoiy oqibatlar: Psoriaz bolalarning psixo-ijtimoiy farovonligiga chuqur ta'sir ko'rsatishi, o'zini o'zi qadrlashi, hayot sifati va hissiy salomatligiga ta'sir qilishi mumkin. Psoriazning psixososyal jihatlarini ko'rib chiqish pediatrik bemorlarga kompleks yordam ko'rsatishning ajralmas qismidir.

Bolalar psoriazini davolash bo'yicha fikrlar:

1. Topikal davolash usullari: Bolalarda Psoriaz kasalligini davolashda odatda yumshatuvchi moddalar, kortikosteroidlar, kalsinevrin inhibitörleri va smola preparatlari qo'llaniladi. Semptomlarni samarali nazorat qilish uchun bolaning yoshi, terining sezgirligi va lezyonning og'irligiga moslashtirilgan topikal muolajalar muhim ahamiyatga ega.

2. Fototerapiya: Tor polosali UVB fototerapiyasi bolalardagi o'rtacha va og'ir psoriazni xavfsiz va samarali davolash usuli hisoblanadi. Pediatrik bemorlarda fototerapiya natijalarini optimallashtirish uchun UV ta'sirini va terining reaksiyasini diqqat bilan kuzatish juda muhimdir.

3. Tizimli davolash usullari: Mahalliy davolash va fototerapiyaga chidamli bolalar psoriazining og'ir holatlarida metotreksat, siklosporin yoki biologik terapiya kabi tizimli vositalar ko'rib chiqilishi mumkin. Bolalarda tizimli terapiyani qo'llashda nojo'ya ta'sirlarni va uzoq muddatli xavfsizlikni diqqat bilan kuzatib borish muhimdir.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, bolalarda Psoriaz kasalligi kursining o'ziga xos xususiyatlari tibbiyot xodimlari uchun o'ziga xos muammolar va mulohazalarni keltirib chiqaradi. Pediatrik psoriazning aniq klinik xususiyatlarini, komorbiditlarini, psixo-ijtimoiy ta'sirini va davolash nuanslarini tushunish ushbu surunkali teri kasalligiga chalingan bolalarga parvarish qilishni optimallashtirish va natijalarni yaxshilash uchun juda muhimdir. Psoriazli pediatrik bemorlarning o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish orqali sog'liqni saqlash mutaxassisleri ushbu yosh shaxslarning salomatligi va farovonligini qo'llab-quvvatlaydigan keng qamrovli va moslashtirilgan boshqaruv strategiyalarini taqdim etishlari mumkin.

Foydalanigan adabiyotlar:

1. Belokon N.A., Kuberger M.B. Bolezni serdsa i sosudov u detey. M. 1987, s.303-338.
2. Belozarov Yu.M. Detskaya kardioiogiya. M. 2004. 597 s.
3. “Bolezni detey rannego vozrasta”, - rukovodstvo dlya vrachey pod redaksiey A.A.Baranova, - Moskva-Ivanova, 1998, -s.241-257.
4. Denisov M.Yu. Prakticheskaya gastroenterologiya dlya pediatra. M., 2001.
5. Kaganov S.Yu. Bronxialnaya astma u detey i yeyo klassifikasiya. V kn.: Bronxialnaya astma u detey. Pod red. S.Yu. Kaganova. M: Medisina 1999; 12-27.